

Svet
Evropske unije

Bruselj, 16. junij 2023
(OR. en)

10505/23

PECHE 241
ENV 677
POLMAR 33
ENER 353
UK 123

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Sklepi Sveta o svežnju o ribiški politiki – za trajnost, odporen in konkurenčen sektor ribištva in akvakulture

OSNUTEK SKLEPOV SVETA O SVEŽNJU O RIBIŠKI POLITIKI

za trajnosten, odporen in konkurenčen sektor ribištva in akvakulture

SVET EVROPSKE UNIJE –

OB OPOZARJANJU NA:

- sklepe Sveta z dne 19. oktobra 2020 o strategiji „od vil do vilic“¹;
- sklepe Sveta z dne 23. oktobra 2020 z naslovom „Biotska raznovrstnost – potrebno je nujno ukrepanje“²;
- sklepe Sveta z dne 18. julija 2022 o novih strateških smernicah EU za akvakulturo³;
- sklepe Sveta z dne 13. decembra 2022 o mednarodnem upravljanju oceanov za varne, zavarovane, čiste, zdrave in trajnostno upravljane oceane in morja⁴;

OB UPOŠTEVANJU:

- sporočila Evropske komisije z dne 21. februarja 2023 z naslovom „Skupna ribiška politika danes in jutri: pakt za ribištvo in oceane za trajnostno, na znanosti temelječo, inovativno in vključujoče upravljanje ribištva“ (dok. COM(2023) 103 final)⁵ in temu priloženega delovnega dokumenta služb Komisije z naslovom *Common Fisheries Policy - State of play* („Skupna ribiška politika – trenutno stanje“ v dok. SWD(2023) 103 final)⁶;

¹ Dok. ST 12099/20.

² Dok. ST 12210/20.

³ Dok. ST 11496/22.

⁴ Dok. ST 15973/22.

⁵ Dok. ST 6716/23 + COR 1.

⁶ Dok. ST 6716/23 ADD 1 REV 1 + COR 1.

- sporočila Evropske komisije z dne 21. februarja 2023 z naslovom „Aksijski načrt EU: Varstvo in obnova morskih ekosistemov za trajnostno in odporno ribištvo“ (dok. COM(2023) 102 final)⁷;
 - sporočila Evropske komisije z dne 21. februarja 2023 z naslovom „O energetskega prehodu sektorja ribištva in akvakulture EU“ (dok. COM(2023) 100 final)⁸;
 - poročila Evropske komisije z dne 21. februarja 2023 z naslovom „Izvajanje Uredbe (EU) št. 1379/2013 o skupni ureditvi trgov za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva“ (dok. COM(2023) 101 final)⁹;
 - sporočila Evropske komisije z dne 15. novembra 2022 z naslovom „Za močan in trajnosten sektor alg EU“ (dok. COM(2023) 592 final)¹⁰ –
1. POUDARJA pomembno vlogo ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture kot vira zdrave hrane ter njihovega prispevka k prehranski varnosti;
 2. IZPOSTAVLJA pomen skupne ribiške politike (SRP) kot skupne politike, ki združuje okoljske cilje z gospodarsko dejavnostjo in socialnimi vidiki ter se ponaša s številnimi dosežki, kot na primer izkoriščanje vse večjega števila ribjih staležev EU na ravni največjega trajnostnega donosa;

⁷ Dok. ST 6690/23 + COR 1.
⁸ Dok. ST 6689/23 + COR 1.
⁹ Dok. ST 6691/23 + COR 1.
¹⁰ Dok. ST 14784/22 + ADD 1.

3. OPOZARJA na tri stebre trajnostnosti SRP, ki prispevajo k trajnostni uporabi ribjih staležev in trajnostnemu razvoju akvakulture EU, zagotavljajo konkurenčnost sektorja ter jamčijo primeren življenjski standard obalnih in podeželskih skupnosti;
4. PRIZNAVA cilje, ki jih je Komisija določila v evropski strategiji za biotsko raznovrstnost, in spoznanja, da je potrebno varstvo morskih ekosistemov – kot je določeno v SRP –, ki zagotavlja trajnostno ribištvo in ohranja možnosti ribičev za preživljanje;
5. SOGLAŠA s ciljem dolgoročne trajnostnosti, odpornosti in konkurenčnosti sektorjev ribištva in akvakulture, pri katerem bi morali imeti osrednjo vlogo inovacije in intenzivno sodelovanje vseh ustreznih deležnikov, ter POUDARJA, da je za to potreben sodelovalen pristop, ki bo zagotavljal zavzetost in zavezanost deležnikov;
6. UGOTAVLJA, da je v svežnju Evropske komisije o ribiški politiki opredeljenih veliko pravno nezavezujočih ambicioznih ciljev za države članice in gospodarske subjekte v sektorjih ribištva in akvakulture, ki pa ne temeljijo na nujni znanstveni analizi ali analizi socialno-ekonomskih učinkov; POUDARJA, da je v ta namen potrebna celovita ocena ustreznosti pravnega okvira, instrumentov politike in finančnih sredstev v okviru SRP, da bi se ti cilji ocenili z vidika ekonomsko uspešnega in sodobnega evropskega sektorja ribištva in akvakulture, ki bo v prihodnjih letih zagotavljal stabilno oskrbo evropskega trga z zdravimi beljakovinami;

7. OPOZARJA, da so v ribištvu poleg umrljivosti rib in propadanja ekosistemov pomembni dejavniki tudi, na primer, podnebne spremembe, eutrofikacija, invazivne tuje vrste, plenilci in druge gospodarske dejavnosti. Vse te antropogene in naravne dejavnike je treba obravnavati celostno z ustreznimi okoljskimi ukrepi, ki bodo med drugim omogočili obstoj ribjih staležev ter vrnitev vrst v slabem stanju na zdravo in trajnostno raven, pri tem pa upoštevati znanstvena mnenja, medsebojno vplivanje pri mešanem ribolovu ter socialne in ekonomske učinke;
8. POUDARJA kompleksnost sektorja glede na razlike v ribiškem sektorju EU, delež in značilnosti malega ribolova, posebnosti posameznega morskega bazena in njegovih podregij ter specifičnosti ribogojstva v posamezni državi članici, tudi v najbolj oddaljenih regijah (kot je predvideno v členu 349 PDEU); POUDARJA, da je treba določiti ohranitvene ukrepe, ki jih bo mogoče prilagoditi regionalnim, podregionalnim in lokalnim specifičnim značilnostim, hkrati pa POUDARJA, da bi morali biti ti ukrepi upravičeni in sorazmerni z želenimi koristmi ter da bi morali temeljiti na najboljših razpoložljivih znanstvenih spoznanjih in celoviti oceni, pri kateri so upoštevani tudi socialno-ekonomski vidiki;

I. PREMIK RIBIŠKIH INTERESOV V VODE ZUNAJ EU

9. UGOTAVLJA, da so se geopolitične razmere od zadnje reforme skupne ribiške politike leta 2013 bistveno spremenile, in IZPOSTAVLJA izzive, ki jih to prinaša ribičem, proizvajalcem v akvakulturi, obalnim skupnostim in vsem zadevnim deležnikom; POZIVA Komisijo, naj v celoti analizira vpliv, ki ga je imel izstop Združenega kraljestva iz EU na delovanje SRP, zlasti v zvezi s tem, kako so prenosi kvot na podlagi sporazuma o trgovini in sodelovanju vplivali na ribolovne možnosti EU in držav članic, in na izzive, ki izhajajo iz nove realnosti po izstopu Združenega kraljestva iz EU, ko se velik delež ribolovnih možnosti EU določa na letnih posvetovanjih s tretjimi državami, ter naj o tem poroča; v zvezi s tem POUDARJA, da je treba zavarovati ribiške interese EU z zunanjo razsežnostjo SRP, zlasti v kontekstu izstopa Združenega kraljestva iz EU in novega okvira odnosov EU z Združenim kraljestvom na področju ribištva za obdobje po letu 2026, pri tem pa upoštevati ustrezne pravne instrumente in okvire ter ustrezne svetovne, regionalne, podregionalne in sektorske organe; SPODBUJA Komisijo, naj se dejavno vključi, ko bodo predlagani novi enostranski ukrepi, in naj ukrepa že v zgodnji fazi;

10. POUDARJA, da je potrebno tesno sodelovanje v okviru regionalnih organizacij za upravljanje ribištva in s tretjimi državami pri skupnih staležih na vseh ravneh, da bi dosegli cilje trajnosti EU, obenem pa izboljšali globalno upravljanje oceanov, prehransko in hranilno varnost ter socialno vzdržnost in ekološko trajnostnost mednarodnih vrednostnih verig ribištva;
11. zato MENI, DA JE NUJNO razviti celovito in celostno strategijo za odnose s tretjimi državami in prihodnje sporazume o zunanjem ribolovu, ki bo ščitila interese obalnih skupnosti Unije, pa tudi kvote in dostop do voda, od katerih so te odvisne, ter POUDARJA, da mora ta strategija po potrebi upoštevati dostop do enotnega trga EU ali druga ustrezna pogajalska izhodišča;
12. SE z velikim zadovoljstvom SEZNANJA z nedavno sklenitvijo sporazuma STO o subvencijah za ribištvo, katerega cilj je odpraviti škodljive subvencije za ribištvo, in jo v celoti PODPIRA ter v zvezi s tem SPODBUJA Komisijo, naj si po najboljših močeh prizadeva za zaključek sedanje druge faze pogajanj v okviru STO, da bi ta sporazum o nerešenih vprašanjih dopolnili do 13. ministrske konference STO, hkrati pa naj zagovarja interese in stališče Unije v okviru pogajanj STO o subvencijah za ribištvo, vključno s subvencijami za gorivo, da bi zagotovili ekološko, gospodarsko in socialno trajnostni ribolov;

13. **POUDARJA**, da si je treba prizadevati za enake konkurenčne pogoje ter odgovorne in trajnostne vrednostne verige na mednarodni ravni v vseh morskih bazenih tako na področju ribištva kot na področju trgovine z ribiškimi proizvodi in proizvodi iz akvakulture, da bi okrepili konkurenčnost panoge, tudi v sektorju malega priobalnega ribolova, ter zagotovili, da prehranska suverenost EU postane prednostna naloga EU v skladu z njeno novo politiko o odprti, trajnostni in odločni trgovinski politiki ter evropskim zelenim dogovorom in strategijo „od vil do vilic“;
14. **VZTRAJA**, da je treba izboljšati prehransko suverenost EU, hkrati pa si prizadevati za enake konkurenčne pogoje z uvoženimi proizvodi iz tretjih držav, ob upoštevanju dejstva, da je zunanja odvisnost pri ribiških proizvodih in proizvodih iz akvakulture več kot 70-odstotna; **SPODBUJA** Komisijo, naj preuči, kako bi lahko za morske proizvode, uvožene iz tretjih držav, uveljavili okoljske standarde EU, in naj se zavzema za ukrepe za vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev v tem segmentu;
15. **IZPOSTAVLJA** ključno vlogo zunanje razsežnosti SRP in EU pri mednarodnem upravljanju oceanov, ki je zgled varstva in trajnostnega upravljanja morskih ekosistemov;
16. **Z ZANIMANJEM PRIČAKUJE** prihodnjo posodobitev evropske strategije za pomorsko varnost in njenega akcijskega načrta ter prihodnje skupno sporočilo o podnebnih spremembah, degradaciji okolja, varnosti in obrambi, da bi obravnavali povezavo med podnebnimi spremembami, degradacijo okolja na obalnih in pomorskih območjih ter pomorsko varnost;

II. KREPITEV VLOGE LJUDI V RIBIŠKIH IN AKVAKULTURNIH SKUPNOSTIH

17. **POUDARJA**, da je generacijska pomladitev ključna za zagotovitev, da bodo imeli sektor ribištva, akvakulture in predelave morske hrane v EU ter obalne skupnosti uspešno prihodnost in da bodo lahko še naprej zagotavljali prehransko varnost; zato **IZPOSTAVLJA**, kako pomembno je povečati privlačnost teh dejavnosti z zagotovitvijo ekonomske perspektive, z izboljšanjem socialnih in delovnih pogojev, tudi z inovacijami, z nadaljnjim varovanjem biotske raznovrstnosti morskega okolja ter s spodbujanjem vloge ribičev in gojiteljev morskih organizmov kot „varuhov morja“ in ponudnikov storitev v javnem interesu; **OPOZARJA** na priložnosti za inovativne ureditve, ki jih nudijo ti poklici, na primer povezovanje proizvodnje z neposredno prodajo ali turizmom, zlasti za mali priobalni ribolov in akvakulturo, hkrati pa priznava, da je treba te priložnosti še natančno oceniti; **POZIVA** h konkretnim predlogom za povečanje privlačnosti sektorja ribištva in akvakulture EU;
18. **POZDRAVLJA** začetek izvajanja vseevropskega participativnega projekta predvidevanja „ribiči prihodnosti“, namenjenega predvidevanju ključne vloge ribičev v družbi, ki obsega več kot le zagotavljanje visokokakovostne morske hrane z nizkim ogljičnim odtisom, in **POUDARJA**, da je treba bolje opredeliti trende, priložnosti in grožnje, ki so odločilni za privlačnost ribiškega sektorja;

19. PRIZNAVA pomen zagotavljanja ustrezne ravni sektorja ribištva in akvakulture ter dejstvo, da potrebujemo dolgoročno pravno varnost, da bi zagotovili njuno privlačnost, pa tudi nadaljevanje ribiške tradicije, saj je za dobro delujoč in trajen sektor ribištva potrebno, da je ribiška zakonodaja EU enostavna, obvladljiva, posodobljena ter prilagojena sektorju, družbi in tehnološkemu razvoju;
20. SOGLAŠA s krepitvijo in povečanjem pomena in prisotnosti žensk v celotnem sektorju ribištva, akvakulture in predelave v EU, saj bi to prispevalo k ustvarjanju bogastva in delovnih mest, pa tudi k vzdržni uporabi in ohranjanju vodnih virov;
21. OPOZARJA, da si morajo ribiške flote EU prizadevati za alternativne rešitve, s katerimi bi zmanjšale operativne stroške energije ter tako zagotovile dolgoročno donosnost in odpornost sektorja, s čimer bi postale učinkovitejše in hkrati ohranile dolgoročne cilje trajnostnosti;
22. SPODBUJA ukrepe za izboljšanje konkurenčnosti in družbene sprejemljivosti sektorja akvakulture z nadaljnjo diverzifikacijo in povečanjem trajnostne proizvodnje, zagotavljanjem zdravega poslovnega okolja in dodane vrednosti za njegove proizvode ter zmanjšanjem njegove odvisnosti od fosilnih goriv in porabe energije;

23. PRIZNAVA pomen sodobnih sistemov izobraževanja in poklicnega usposabljanja za izboljšanje zaposlitvenih možnosti delavcev in privlačnosti sektorja za novince, da bi odpravili pomanjkanje spretnosti, zlasti v povezavi s preходом na obnovljive in nizkoogljične alternativne vire energije ter ribolovna orodja in tehnike z majhnim vplivom, ter v zvezi s tem SPODBUJA vzpostavitev obsežnih partnerstev za spretnosti;
24. PODPIRA prizadevanja Komisije za zagotovitev visokih standardov za varnost in delovne pogoje ribičev, zlasti na mednarodni ravni, z ratifikacijo in izvajanjem revidirane mednarodne konvencije o standardih za usposabljanje, izdajanje spričeval in stražarjenje za osebje na ribiških ladjah (konvencija STCW-F) ter konvencij Mednarodne organizacije dela (ILO) in Mednarodne pomorske organizacije (IMO); Z ZANIMANJEM PRIČAKUJE predlog direktive za zagotovitev pravilnega izvajanja konvencije STCW-F v pravnem redu EU ter ODLOČNO SPODBUJA hitro ratifikacijo konvencij ILO in IMO;
25. POUDARJA vlogo organizacij proizvajalcev in medpanožnih organizacij pri boljšem strukturiranju vrednostne verige in izboljšanju tržnih pogojev s skupnim upravljanjem dejavnosti njihovih članov in združevanjem virov;

26. MENI, DA JE NUJNO okrepiti socialno-ekonomsko odpornost v zvezi z odvisnostjo od fosilnih goriv, višjimi in nestanovitnimi cenami energije, dejstvom, da je potrebna večja energetska učinkovitost in trajnostnost sektorja ter ciljem, da do leta 2050 v EU dosežemo podnebno nevtralnost; OPOZARJA na stališče Unije o oprostitvi plačila davka na gorivo v okviru pogajanj STO o subvencijah za ribištvo in POUDARJA, da je ureditev obdavčitve goriva za plovila nadvse pomembna za sektor ribištva, tudi za ranljivi mali ribolov; POZDRAVLJA ukrepe, ki jih je predlagala Komisija v zvezi s sodelovanjem deležnikov, znanjem in inovacijami ter krepitvijo spretnosti delovne sile;
27. POZIVA Komisijo, naj zagotovi boljše smernice o možnostih financiranja, študijah izvedljivosti in ocenah učinka, pa tudi o oceni upravljanja zmogljivosti ladjevja in potreb po dopolnilnih zmogljivostih, da bi podprli in zagotovili uspešen in spodbujen energetski prehod v sektorju ribištva in akvakulture EU;
28. PODPIRA zamisel, da bi se od leta 2023 uporabljal pristop od spodaj navzgor, ki bi lokalnim ribiškim in akvakulturnim skupnostim omogočal reševanje socialno-ekonomskih izzivov in potreb z lokalnim razvojem, ki ga vodi skupnost, v okviru programov ESPRA za obdobje 2021–2027;
29. POZIVA Komisijo in znanstvene organe, naj nujno pospešijo potekajoče delo za nadaljnji razvoj socialnih kazalnikov za analizo socialno-ekonomskih poročil; PRIZNAVA, da ukrepi upravljanja že upoštevajo socialno-ekonomske učinke, vendar POZIVA k nadaljnjemu razvoju na tem področju, s čimer bi okrepili ozaveščene vodstvene odločitve, pri tem pa upoštevali tudi teritorialne učinke na najbolj ranljive in najbolj oddaljene regije;

III. PRISPEVANJE K ZAŠČITI PLANETA

30. POTRJUJE pomen načel trajnostnosti pri upravljanju ribištva in VNOVIČ POUDARJA, da je treba upoštevati vse tri stebre SRP, tj. gospodarsko, okoljsko in socialno trajnostnost;
31. OSTAJA V CELOTI ZAVEZAN varovanju biotske raznovrstnosti ter ohranjanju, obnavljanju in trajnostni uporabi morskih ekosistemov, od katerih so odvisni zdravi ribji staleži, ki prispevajo k prehranski varnosti in uspešnemu sektorju ribištva v EU;
32. IZRAŽA pripravljenost na varstvo biotske raznovrstnosti, zlasti občutljivih vrst in habitatov, na katere vplivajo ribolovne dejavnosti, med drugim po možnosti tudi z uporabo obstoječih trajnostnih ribolovnih orodij ter spremenjenih ali izboljšanih ribolovnih orodij, ribolovnih praks in novih inovativnih orodij, zasnovanih v ta namen na podlagi najboljših razpoložljivih znanstvenih informacij; UGOTAVLJA, kako pomembno je zbirati najnovejše podatke, ki bodo podlaga za znanstveno svetovanje in ukrepe, oblikovane na podlagi tega svetovanja; OPOZARJA, da je treba za dosego teh zelo ambicioznih ciljev zagotoviti evropsko financiranje zbiranja podatkov;

33. OPOZARJA, da je cilj SRP zagotoviti, da so ribolovne in akvakulturne dejavnosti okoljsko dolgoročno trajnostne in se upravljajo na način, ki je skladen s cilji doseganja gospodarskih, socialnih in zaposlitvenih koristi ter prispevanja k zanesljivi preskrbi s hrano, ter da se pri upravljanju ribištva uporablja previdnostni pristop; POUDARJA, da je treba okrepiti ekosistemski pristop, da bi dosegli dobro okoljsko stanje, ki bi se vzpostavilo z izvajanjem okvirne direktive o morski strategiji, ter s tem čim bolj zmanjšali vplive ribolovnih dejavnosti na morski ekosistem, hkrati pa zmanjšali degradacijo morskega okolja, ter V ZVEZI S TEM VNOVIČ POUDARJA pomen skladnosti in boljšega usklajevanja izvajanja med okoljsko zakonodajo EU in SRP v okviru njunih pristojnosti in ciljev, kolikor je to mogoče;
34. PRIZNAVA pozitivno vlogo, ki jo imajo ribiči pri ravnanju z odpadki, hkrati pa se zaveda nevarnosti, ki jo za morske prostoživeče vrste predstavlja odvzeto, izgubljeno in drugače zavrženo ribolovno orodje;
35. JE SEZNANJEN z delom, ki poteka v okviru izvajanja okvirne direktive o morski strategiji, glede mejnih vrednostih v zvezi z največjo dovoljeno umrljivostjo zaradi naključnega ulova občutljivih vrst in v zvezi z največjim dovoljenim deležem morskega dna, ki ga lahko izgubimo ali ga prizadenejo antropogeni pritiski; POUDARJA, da bi bilo treba ukrepe za zmanjšanje prilova občutljivih vrst uravnotežiti ob upoštevanju tradicionalnega načina življenja obalnih ribiških skupnosti, pa tudi, da so za določitev navedenih mejnih vrednosti potrebna zanesljiva znanstvena spoznanja o morskem ekosistemu s skupno metodologijo držav članic;

36. OPOZARJA na bližajoče se sprejetje pravno zavezujočega sporazuma o ohranjanju in trajnostni rabi morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije (BBNJ), ki priznava, da so morska zavarovana območja določena in upravljana na način, na katerega se dosežejo specifični dolgoročni cilji ohranjanja biotske raznovrstnosti in ki lahko po potrebi, če je v skladu z ohranitvenimi cilji, omogoči trajnostno rabo;
37. POUDARJA, da bi zato uporaba orodij, kot so tista za mobilni pridneni ribolov na morskih zavarovanih območjih, morala biti v skladu z najboljšimi razpoložljivimi znanstvenimi dognanji in ohranitvenimi cilji posameznega morskega zavarovanega območja ter upoštevati dejanski okoljski vpliv različnih ribolovnih orodij in metod na različne habitate in vrste, odvisno od posebnih ohranitvenih ciljev posameznega morskega zavarovanega območja;
38. IZPOSTAVLJA dejstvo, da bi bila splošna prepoved mobilnih pridnenih orodij na morskih zavarovanih območjih najpozneje od leta 2030 v nasprotju z obstoječimi smernicami Komisije za določitev morskih zavarovanih območij, pa tudi dejstvo, da je lahko trajnostni ribolov združljiv z obstojem morskih zavarovanih območij, odvisno od posebnih ohranitvenih ciljev posameznega morskega zavarovanega območja; OPOZARJA, da bi bilo treba politične pobude s potencialno velikim učinkom na sektor ribištva in na obalne skupnosti ter specifične omejitve za ribiče sprejemati zgolj na podlagi zakonodajnega predloga; IZJAVLJA, da je pripravljen začeti dialog s Komisijo in vsemi ustreznimi deležniki o tem, kako v okviru SRP čim bolj zmanjšati vpliv ribolovnih dejavnosti na morsko dno, pri čemer je treba upoštevati tudi možnost zagotavljanja ustreznih mehanizmov nadomestil;

39. OBŽALUJE, da ni bila izvedena ocena učinka, ki bi podprla sporočila Komisije in pozive k ukrepanju, čeprav je socialno-ekonomski učinek predlaganih ukrepov zelo pomemben, predvsem v zvezi z mobilnim pridnenim ribiškim orodjem; v zvezi s tem POZIVA k izdelavi celovite ocene učinka predlaganega akcijskega načrta, ki bo temeljila na najboljših razpoložljivih znanstvenih dognanjih in bo služila kot podlaga za operativno in sorazmerno uporabnost predlaganih ukrepov in njihovih obdobj izvajanja glede na njihove koristi za zdrave morske ekosisteme v zvezi z ohranitvenimi cilji ter ob upoštevanju regionalnih, podregionalnih in lokalnih posebnosti, vključno z najbolj ranljivimi in najbolj oddaljenimi regijami, pa tudi njihove finančne, socialno-ekonomske in družbeno-kulturne posledice;
40. UGOTAVLJA, da so v ta namen potrebni dodatni prispevki za izvajanje strategije in ukrepov EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030; POUDARJA, da je treba spodbujati učinkovito izvajanje naravovarstvene zakonodaje EU ter bolje uskladiti SRP s cilji ustrezne naravovarstvene in okoljske zakonodaje;
41. JE ODLOČEN, da prispeva k cilju vzpostavitve skladne mreže dobro upravljanih morskih zavarovanih območij in skupaj kot cilj Unije zaščiti najmanj 30 % morskih območij držav članic, od katerih je tretjina strogo zavarovana, v skladu s strategijo EU za biotsko raznovrstnost; zato PRIZNAVA, da je treba poleg drugih ukrepov, potrebnih za izpolnitev teh ciljev, uvesti tudi ukrepe na področju ribištva; UGOTAVLJA, da uredba o SRP in uredba o tehničnih ukrepih državam članicam omogočata, da v okviru regionalizacije predlagajo skupna priporočila za potrebne ohranitvene ukrepe na podlagi znanstvenih dokazov in da to delo še poteka;

42. SE STRINJA, da je treba nujno izboljšati stanje kritično ogrožene populacije jegulje, pri tem pa upoštevati vpliv podnebnih sprememb in vpliv antropogenih dejavnikov; POUDARJA, da so učinkoviti ukrepi za obnovo staleža evropske jegulje tisti, ki so vseevropski in ki imajo dolgoročni pristop, ter SPODBUJA razmislek o reviziji obstoječe uredbe o jegulji; SPODBUJA izmenjavo najboljših praks med državami članicami in razpravo na strokovni ravni, da bi pomagali poiskati najprimernejše ukrepe za takojšnje in učinkovito ukrepanje na ravni EU; POUDARJA, da je treba upoštevati antropogene pritiske v celoti, ne samo tistih v sektorju ribištva, in ugotovitve ocene načrtov za upravljanje jegulje, ki je predvidena za leto 2024;
43. PRIZNAVA, da je doseganje ravni največjega trajnostnega donosa za ribje staleže, ki se izkoriščajo v komercialne namene, eno od ključnih načel skupne ribiške politike; POUDARJA, da na staleže rib vplivajo tudi druge človekove dejavnosti in okoljski dejavniki, kot so podnebne spremembe in plenilci, zato PODPIRA oblikovanje znanstvenega mnenja, ki bi temeljilo na ekosistemu in bi zajemalo več vrst, pri tem pa na primer upoštevalo vpliv podnebnih sprememb, naravnih menjav vrst in vrst, kot so med drugim kiti in delfini, tjulnji in kormorani, na doseganje največjega trajnostnega donosa za prizadete staleže, ter OPOZARJA, da je treba najti uravnotežen pristop, ki bo upošteval pritisk teh vrst ter vpliv drugih gospodarskih dejavnosti na morske ekosisteme in morsko dno;

44. POUDARJA, da lahko ribojedi plenilci negativno vplivajo na konkurenčnost in dolgoročno trajnost evropske akvakulture in ribištva; POZIVA Komisijo, naj pravočasno določi, kateri ukrepi upravljanja na ravni EU bi bili lahko uspešni in učinkoviti, ter pomaga pri pripravi teh ukrepov in inovativnih rešitev za preprečevanje ali zmanjšanje škode, ki jo povzročajo plenilci, ki negativno vplivajo na akvakulturo, ne da bi to vplivalo na ekosistem ali ogrozilo zaščitene vrste;
45. JE ŠE NAPREJ ZAVEZAN ciljem zmanjšanja živilskih odpadkov, preprečevanja nepotrebne umrljivosti rib in spodbujanja inovacij za zmanjšanje prilova; POUDARJA pomen ohranjanja ribolovnih dejavnosti na ravneh največjega trajnostnega donosa in dejstvo, da je potrebna učinkovita ocena skupnega prijavljenega ulova in sorazmernih s tem povezanih nadzornih orodjih;
46. POZDRAVLJA namero Komisije, da izvede oceno uspešnosti, učinkovitosti in ustreznosti veljavne zakonodaje EU o obveznosti iztovarjanja, ki se nanaša na ohranjanje komercialnih staležev rib; glede na težave pri izvajanju obveznosti iztovarjanja kljub obsežnemu delu držav članic POZIVA Komisijo, naj to oceno izvede čim prej in pri tem uporabi obsežne informacije iz raziskav in podatke, ki so jih dale na voljo države članice in deležniki;

47. POUDARJA, da je treba pri upravljanju ribištva v večji meri poseči po ekosistemskem pristopu pri znanstvenih ocenah, da se upoštevajo vplivi na okolje, podnebne spremembe in človekove dejavnosti ter plenilci, ki vplivajo na ribje staleže. Tak pristop bo privedel do celostnega in integriranega okvira za upravljanje ribištva, ki bo obravnaval kompromise med ekološkimi in socialnimi (vključno s kulturnimi in institucionalnimi) merili ter merili gospodarske trajnostnosti;
48. PONOVRNO POUDARJA, da morajo EU in njene države članice še naprej uporabljati ničelno toleranco do nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, tudi s strani tretjih držav, ter spodbujati trajnostni ribolov ob hkratnem boju proti prelovu ter zmanjševanju prilova in naključnega ulova ogroženih in neželenih vrst na regionalni in mednarodni ravni; OPOZARJA, da je treba ob posvetovanju z državami članicami in v sodelovanju z ustreznim svetovalnim svetom sprejeti nove izvedbene akte v skladu z uredbo o tehničnih ukrepih (Uredba (EU) 2019/1241) ter vanje vključiti specifikacije glede izhodne naprave za želve; zato POUDARJA pomen enakih konkurenčnih pogojev na mednarodni ravni in cilj priprave podobnih ukrepov za uvoz morske hrane;

49. **POUDARJA** pomen inovativnih rešitev v ribolovnih tehnikah in ribolovnih tehnik – ki se že uporabljajo v praksi – za čim večje zmanjšanje vpliva na okolje, čim manjši ogljični vtis, povečanje selektivnosti in zagotovitev, da ribiči čim bolj zmanjšajo neželeni prilov in naključni ulov občutljivih morskih vrst ter izpolnijo obveznost iztovarjanja;
50. **PONOVNO IZPOSTAVLJA** pomen spodbujanja uporabe inovativnih tehnik, ki so v skladu s cilji SRP; **SE STRINJA**, da je treba inovacije podpreti s finančnimi sredstvi in posebnimi spodbudami, in **OPOZARJA**, da je to še toliko bolj pomembno za male priobalne ribiče in izvajalce dejavnosti v akvakulturi z nizkimi stopnjami dobička;
51. **POUDARJA**, da je treba zagotoviti skladnost in vzajemno podporo z vsemi pobudami v okviru evropskega zelenega dogovora ter cilji EU in držav članic, ki so med drugim povezani s prehransko varnostjo, zdravjem, podnebnimi spremembami, okoljem ter trajnostno rabo kopenskih in morskih naravnih virov;
52. **PRIZNAVA** pomen obstoječih finančnih instrumentov, kot sta programa ESPRA in LIFE, za doseganje ciljev SRP, direktive o habitatih, okvirne direktive o vodah in okvirne direktive o morski strategiji, vendar **POUDARJA**, da so potrebna odločna prizadevanja, da bi čim prej jasno opredelili alternativne možnosti financiranja;

53. PONOVRNO POUDARJA pomen regionalizacije s sprejetjem skupnih priporočil na regionalni ravni in skupnih ukrepov s tretjimi državami, ki izkoriščajo iste staleže rib, da bi prispevali k izvajanju ribiške in okoljske zakonodaje EU v zvezi z ukrepi za upravljanje ribištva in k njeni promociji na mednarodni ravni, da bi tretje države spodbudili k upoštevanju ambicij EU;
54. SE ZAVEDA pomena trajnostnega razvoja sektorja akvakulture v EU ter sedanjih in nerešenih izzivov za rast tega sektorja, vključno z obstoječimi ovirami, ki ovirajo naložbe vanj; Z ZANIMANJEM PRIČAKUJE smernice, ki jih namerava Komisija izdati v podporo izvajanju svojih strateških smernic za bolj trajnostno in konkurenčno akvakulturo EU za obdobje 2021–2030, ki jih je Komisija sprejela leta 2021; PODPIRA jasno vizijo ciljev in izzivov, ki jih je treba upoštevati, ter posebnih ukrepov, ki so potrebni, da bi ta sektor dosegel svoj potencial, kar zadeva trajnostno preskrbo s hrano, gospodarski razvoj in ustvarjanje delovnih mest, predvsem na podeželskih in obalnih območjih po vsej EU;
55. POZDRAVLJA dokument Komisije z naslovom „Za močan in trajnosten sektor alg EU“ in prizadevanja Komisije za podporo trajnostnemu razvoju sektorja alg v EU; PRIZNAVA, da lahko regenerativno gojenje alg postane pomemben del modrega biogospodarstva EU ter ribičem EU in drugim akterjem na obalnih in podeželskih območjih zagotovi priložnosti za diverzifikacijo njihovih gospodarskih dejavnosti; POZDRAVLJA pobudo Komisije za vzpostavitev medsektorske evropske platforme deležnikov za alge (EU4Algae);

56. UGOTAVLJA, da so za okrepitev trajnosti sektorja ribištva in akvakulture potrebne izboljšave na področju dobrobiti živali; SPODBUJA Komisijo, naj zagotovi smernice za izboljšanje dobrega počutja vodnih živali, pri čemer naj upošteva praktično izvedljivost upravljanja ribištva in akvakulture, ter POZIVA Komisijo, naj dodatno poveča znanstveno podprt nabor spoznanj o dobrobiti vodnih živali in te raziskave upošteva pri oblikovanju politike; POZDRAVLJA dejstvo, da je Komisija objavila razpis za izbiro in imenovanje referenčnega centra Evropske unije za dobrobit vodnih živali, in SPODBUJA Komisijo, naj v napovedane predloge za revizijo zakonodaje EU o dobrobiti živali vključi določbe za izboljšanje dobrobiti gojenih rib;

IV. IZBOLJŠANJE UPRAVLJANJA SRP

57. PONOVRNO POTRJUJE ključno vlogo organizacij proizvajalcev pri izvajanju ciljev SRP za ribištvo in akvakulturo ter IZPOSTAVLJA njihovo pomembno vlogo pri uravnoteženju ohranjanja morskih virov in konkurenčnosti ladjevja ter s tem njihovega prispevka k prehranski varnosti; JE PREPRIČAN, da bosta krepitev teh struktur in spodbujanje ustanavljanja medpanožnih organizacij in mednarodnih strokovnih organizacij, kjer je to potrebno, dodatno okrepila pravilno delovanje vrednostne verige in prispevala k doseganju ciljev SRP, zlasti ob upoštevanju področja uporabe ukrepov, ki jih lahko izvajajo medpanožne organizacije;

58. JE SEZNANJEN z delom Komisije na področju tržnih standardov; SE STRINJA, da je treba zagotoviti skladnost med pravili horizontalne uredbe EU o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom in pravili o obveščanju potrošnikov v uredbi o skupni ureditvi trgov, ter da informacije o oznakah ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture potrošnikom pomagajo pri sprejemanju ozaveščenih odločitev;

59. POUDARJA pomen dela regionalnih skupin v državah članicah in IZPOSTAVLJA pozitiven prispevek teh skupin k izvajanju ciljev SRP; kljub temu PRIZNAVA, da imajo države članice znatno dodatno delovno obremenitev, povezano z regionalizacijo; zato SPODBUJA Komisijo, naj sodeluje z državami članicami, da bi racionalizirali in poenostavili postopke ter kar najbolj zmanjšali letno upravno breme, s čimer bi vsem zadevnim stranem omogočili dejavno sodelovanje pri tem delu; POUDARJA, da bi bilo treba zagotoviti več smernic; PONOVRNO POUDARJA pomembno vlogo svetovalnih svetov v zvezi s tem in splošneje v okviru SRP; POZIVA Komisijo, naj oceni postopke odbora STECF v smislu doslednosti pri ocenjevanju ter za zagotovitev preglednosti in jasnosti za države članice;
60. SE STRINJA, da je preglednost meril za dodeljevanje, ki se uporabljajo za ribolovne kvote, pomembna; POUDARJA, da je opredelitev meril za dodelitev ribolovnih možnosti na nacionalni ravni v pristojnosti držav članic v okviru, določenem v členu 17 SRP;
61. OPOZARJA, da so bila zadnja tri leta v sektorju ribištva in akvakulture obdobje pretresov brez primere; zato POZIVA Komisijo, naj v skladu z Medinstitucionalnim sporazumom o boljši pripravi zakonodaje spodbuja stabilnost in v ta namen opravi temeljite ocene učinka za vse prihodnje zakonodajne predloge, za katere se pričakuje, da bodo imeli znatne gospodarske, okoljske ali socialne učinke, vključno z oceno subsidiarnosti in sorazmernosti predlaganih ukrepov ter celovito in uravnoteženo oceni gospodarske, okoljske in socialne učinke;

62. POUDARJA vlogo pomorskega prostorskega načrtovanja, ki temelji na ekosistemskem pristopu k upravljanju, pri podpiranju doseganja ciljev ohranjanja in obnove ter pri blaženju in zmanjševanju škodljivega vpliva vseh človekovih dejavnosti na obalnih območjih in na morju, njegov prispevek h konkurenčnemu in trajnostnemu modremu gospodarstvu ter potrebo po bolj usklajenem pristopu, ki spodbuja sinergije med področji politike in zakonodajo v Uniji;
63. SE v zvezi s tem SEZNANJA z dogovorjenimi dolgoročnimi cilji za uporabo energije iz obnovljivih virov na morju v vodah držav članic, da bi dosegli podnebne cilje, in s tem povezanimi omejitvami za delovanje ribiških flot, samozadostnost EU z ribiškimi proizvodi in možnost ohranjanja morskega okolja, ter v zvezi s tem POUDARJA, da je treba ohraniti pomembna ribolovna območja ter preučiti možnost soobstoja vetrnih elektrarn, ribištva in akvakulture kot skupnega evropskega vprašanja, ki je v skladu z načrti za razvoj vetrne energije na morju, pri čemer je treba zmanjšati posledice za sektor ribištva in za zaščito morskih habitatov;

V. SRP, KI IZKORIŠČA POTENCIAL TRAJNOSTNIH INOVACIJ IN NALOŽB

64. POZDRAVLJA predlagano vzpostavitev partnerstva za energetski prehod za ribištvo in akvakulturo EU; PREDLAGA, naj okvir in struktura evropske tehnološke platforme bolje opredelita njen mandat, da bi izpolnila svoje cilje;

65. OPOZARJA, da je izvedljivost uporabe obnovljivih virov energije za ribiška plovila in plovila za akvakulturo, ki so trenutno na voljo, omejena ter da obstajajo tehnične, regulativne in finančne ovire za razvoj in uvajanje teh virov energije; POUDARJA, da bi bilo treba v procesu energetskega prehoda podpreti ribiče in izvajalce dejavnosti v akvakulturi;
66. SE STRINJA, da so ustrezni naložbeni okviri in možnosti financiranja v celotni vrednostni verigi ključni za omogočanje energetskega prehoda; v zvezi s tem UGOTAVLJA, da je sklad ESPRA preveč omejen, da bi premostil vrzel v smeri trajnostnih inovacij v zelo raznolikem sektorju, ki je v veliki meri odvisen od fosilnih goriv in za katerega so značilna večinoma mala podjetja; zato SPODBUJA Komisijo, naj pregleda sedanji sklad ESPRA, da bo lahko prispeval k spodbujanju energetskega prehoda; POZIVA Komisijo, naj zagotovi smernice in nadalje razvije možnosti financiranja in finančno pomoč za ukrepe, ki so posebej usmerjeni v brezemisijsko ali nizkoogljico tehnologijo in naložbe v sektor ribištva in akvakulture v EU;
67. PODPIRA razvoj in uporabo digitalne tehnologije kot priložnosti za izboljšanje delovanja flote ter spremljanje in zbiranje širšega nabora podatkov za obveščanje o znanstvenih postopkih in postopkih odločanja, pri čemer je treba zagotoviti spoštovanje predpisov o varstvu podatkov in preprečiti pretirano povečanje upravnega bremena;
68. POUDARJA pomen sklada ESPRA pri podpiranju inovacij, digitalizacije in energetskega prehoda ter drugih skladov EU, kot so Obzorje, program LIFE ter mehanizem za okrevanje in odpornost; PRIZNAVA, da je treba poleg tega okrepiti sodelovanje držav članic pri raziskovalnih projektih; POZIVA Komisijo, naj izvede oceno trenutnega stanja na regionalni ravni, da bi predlagala strategijo za njegovo obravnavo in zagotovila razumen pregled možnosti financiranja v podporo energetskega prehodu ribiške flote EU, ter POUDARJA, da je treba poenostaviti sklad ESPRA, kar zadeva pomoč za naložbe za izboljšanje energetske učinkovitosti plovil, tudi če ta segment ni uravnotežen;

69. POUDARJA, da je treba ponovno preučiti upravičenost do financiranja novih ribiških plovil v skladu z uredbo o SRP, sporazumom STO o subvencijah za ribištvo in cilji trajnostnega razvoja OZN, da bi spodbudili razogljichenje in energetski prehod flote, omogočili in pospešili uporabo inovativnega in selektivnejšega ribolovnega orodja, okrepili varnost in povečali privlačnost za mlade ribiče in z ribištvom povezane „modre“ kariere, hkrati pa preprečili presežno zmogljivost in prelov;
70. zato PODPIRA pobudo Komisije za pripravo posebnega vodnika in celovite zbirke podatkov o finančnih instrumentih EU za energetski prehod v sektorju ribištva in akvakulture;
71. SE STRINJA, da bi bilo treba inovacije nagraditi, in PODPIRA uvedbo podeljevanja letne nagrade za trajnostne inovacije v ribištvu ob podpori svetovalnih svetov;
72. JE SEZNANJEN s pobudo Komisije za povečanje prožnosti pri upravljanju ribolovne zmogljivosti v sodelovanju s sektorjem ter s finančno podporo EU in nacionalno finančno podporo, kadar je upravičena; POUDARJA, da zgornje meje ribolovne zmogljivosti ovirajo strukturne spremembe v smeri razogljichenja ribiške flote in so odvečne v sistemih za upravljanje staležev rib, kjer je trajnostno upravljanje staležev rib zagotovljeno z določitvijo letnih celotnih dovoljenih ulovov in kvot, ali v primeru malega priobalnega ribolova, pri katerem se pasivno ribolovno orodje uporablja za ciljno usmerjanje lokalnih staležev, ki se ne upravljajo na ravni EU, in kjer so vzpostavljeni nacionalni ukrepi upravljanja, zato POZIVA Komisijo, naj reformira izračun zmogljivosti flote držav članic, pri čemer naj poleg tega izključi dodatno tonažo, namenjeno izključno razogljichenju;
73. POZIVA Komisijo, naj predlaga vzpostavitev preglednega sistema EU za priznavanje in nagrajevanje proizvajalcev za trajnostno upravljanje akvakulture, ki je okolju prijazno in/ali omogoča dodatne ekosistemske storitve, da bi proizvajalce spodbudili k doseganju večje okoljske in socialno-ekonomske uspešnosti sektorja akvakulture;

VI. PAKT ZA RIBIŠTVO IN OCEANE, KI BO UTRL POT NAPREJ

74. JE SEZNANJEN s paktom Komisije za ribištvo in oceane, s katerim želi ponovno potrditi skupno zavezanost celovitemu izvajanju sedanje politike ter prispevati k potrebnim razmislekom in ocenam nekaterih elementov SRP;
75. MENI, da je treba nadaljevati delo v zvezi z okoljsko, gospodarsko in socialno trajnostjo ribištva tudi na mednarodni ravni kot prispevek k zaščiti oceanov ter zagotavljanju preskrbe s hrano in zaposlovanja v EU.
-